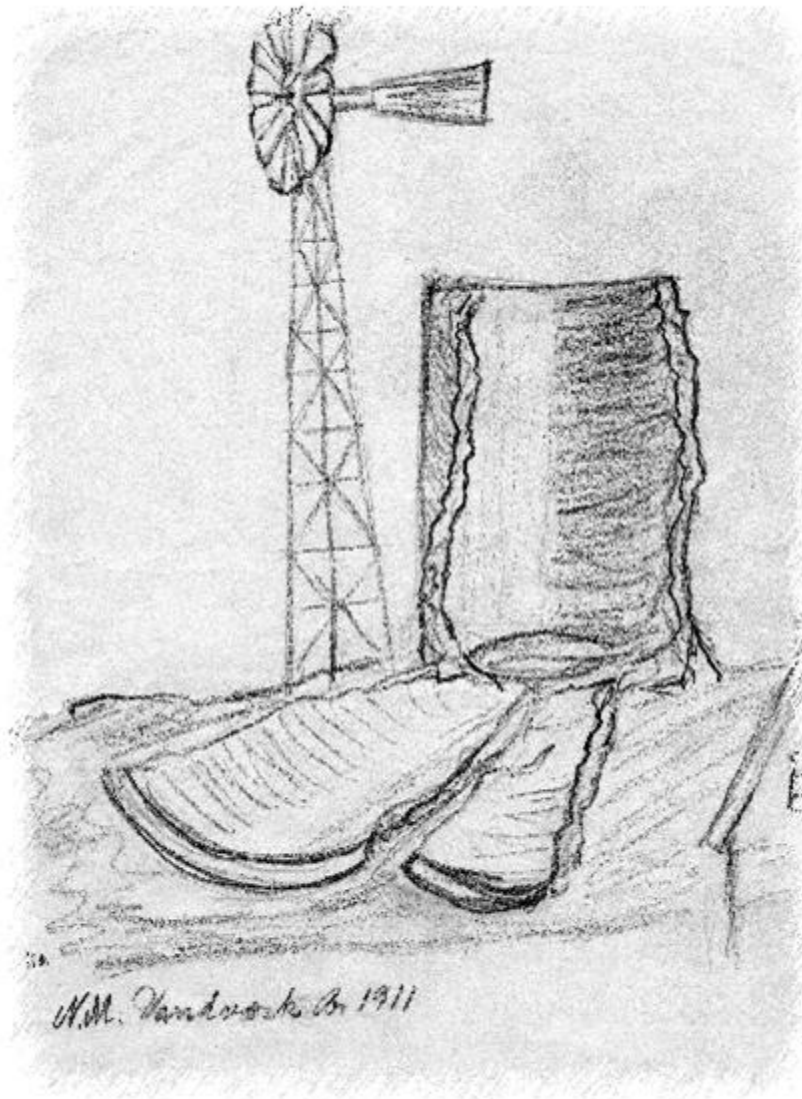

Historier om Nørre Mern vandværk

NØRRE MERN VANDVÆRK OG VANDTÅRN blev indviet i efteråret 1911, og stemningen var selvsagt høj mellem de forventningsfulde beboere, der nu gennem århundreder havde pumpet og slæbt deres vand nede fra bybrønden, der endnu lå ved indkørselen til præstegården og nu betjente enkelte, der ikke havde råd til "herligheden", det indlagte, rindende vand med den faste årlige afgift.

Nørre Mern vandværk var byens første, der med sit vinddrevne pumpeværk hentede egnens klare, kalkholdige drikkevand op fra en anelig dybde, og nu havde vinden fyldt den nye stolte hvidkalkede beholder til "bristepunktet". Bristepunktet eller katastrofen var netop nået, da smedemester Fritz Olsen højtideligt åbnede for den store ventil. Nu skulle vandet fosse ud i det nye ledningsnet... Der blev råbt hurra! Men ak! Med et stort brag åbnede beholderens tykke mure sig, folk skreg, og vandet fossede i stedet for ned mod den nærmeste lavning.....

(se tegningen ved den 8-årige Viggo Nielsen, der var til stede).

Hernede lå et hyggeligt lerklinet gammelt hus, der tilhørte æggeforhandler, Æggejohan. Vandet stod snart meterhøjt i og omkring huset. Den forfærdede Johan kommer ud, svinger besværet med sit stive ben, fægter med armene og råber: "Jæ-æh-jæ – la- la- la- mæ` it it nø-ø-øje – næ – æ – jæ` gø` ej!!" (De forsamlede forstod

vel, at Johan forlangte en klækkelig erstatning fra vandværket). Smed Olsen råbte tilbage: "Du må la`dig nøje, Johan, for nu er der sku` it mer` vand i beholderen"! Almindelig latter fra de forsamlede fulgte derpå.

Et sørgeligt efterspil, fra protokollen: Murer Frandsen pålægges at genopføre beholderen med jernarmering, noget den fattige murer havde sparet bort. Arbejdet blev anslået til en værdi af 2.500 kr. - Penge, Frandsen slet ikke kunne skaffe. Den hærgede mand får et slagtilfælde og dør. I tre år sidder enkefru Frandsen med den håbløse gæld til værket. Vedtægterne indeholder bl.a.: "Én for alle, og alle for én". Noget om menneskelighed? I hvert fald foreslår formanden, provst Meinertsen i Mern, at eftergive enken al gæld (i denne verden). Bestyrelsen samler ind og genopfører, solidt og med armering, tårnet, som det står i dag.

Nørre Merns indlagte vand krævede endnu et menneskeoffer. Som sagt stod smedemester F. Olsen for det store ledningsnet ind til byens huse og gårde. De tunge 5,25 tommer jernrør blev dengang samlet og pakket med jute og den meget giftige, flydende røde blymønje. Jo, Olsen havde rigtignok travlt, og han var smurt ind i mønje fra top til tå, og han var storryger af cigaretter, som også blev syltet ind i denne røde mønje. Olsens blyforgiftning lod sig først se på en slingrende gang, dernæst blev han dødssyg. Han døde dog først, efter at rørene gennem nogle år var skyllet grundigt igennem....

De snart 100 år gamle rør ligger fremdeles godt gennemskyllede ind til ældre huse i byen og leverer det herligste drikkevand. – I 1989 forenes byens vandværker. Nørre Mern vandværk af 1911 blev nedlagt og sammenlagt med Sdr. Mern vandværk, der var fra 1912.

(Desværre savnes Sdr. Merns vandværksprotokol).

Kilde : Thomas Nielsen, Mern